

Nie spojrzymy prawdzie w oczy

prawda nie ma oczu
nie ma twarzy
nie ma języka

prawda nie ma skrzydeł
wcale nie mieszka
za siedmioma morzami lasami górami

myślę że prawda
to jest raczej ta dokuczliwa naraź
która uwiera cię w środku

myślę że to jest właśnie to
co lepkie
zwinione w kłębek gdzieś tam pod twoją skórą
nieprzyjemne wygodnie
nagle nabrzmiewa
daje ci rozpaczliwe znaki
ciemne
jak migowy szyfr głuchoniemych

to boli
to dławi cię
nie możesz już dłużej milczeć
krzyczysz.

1976

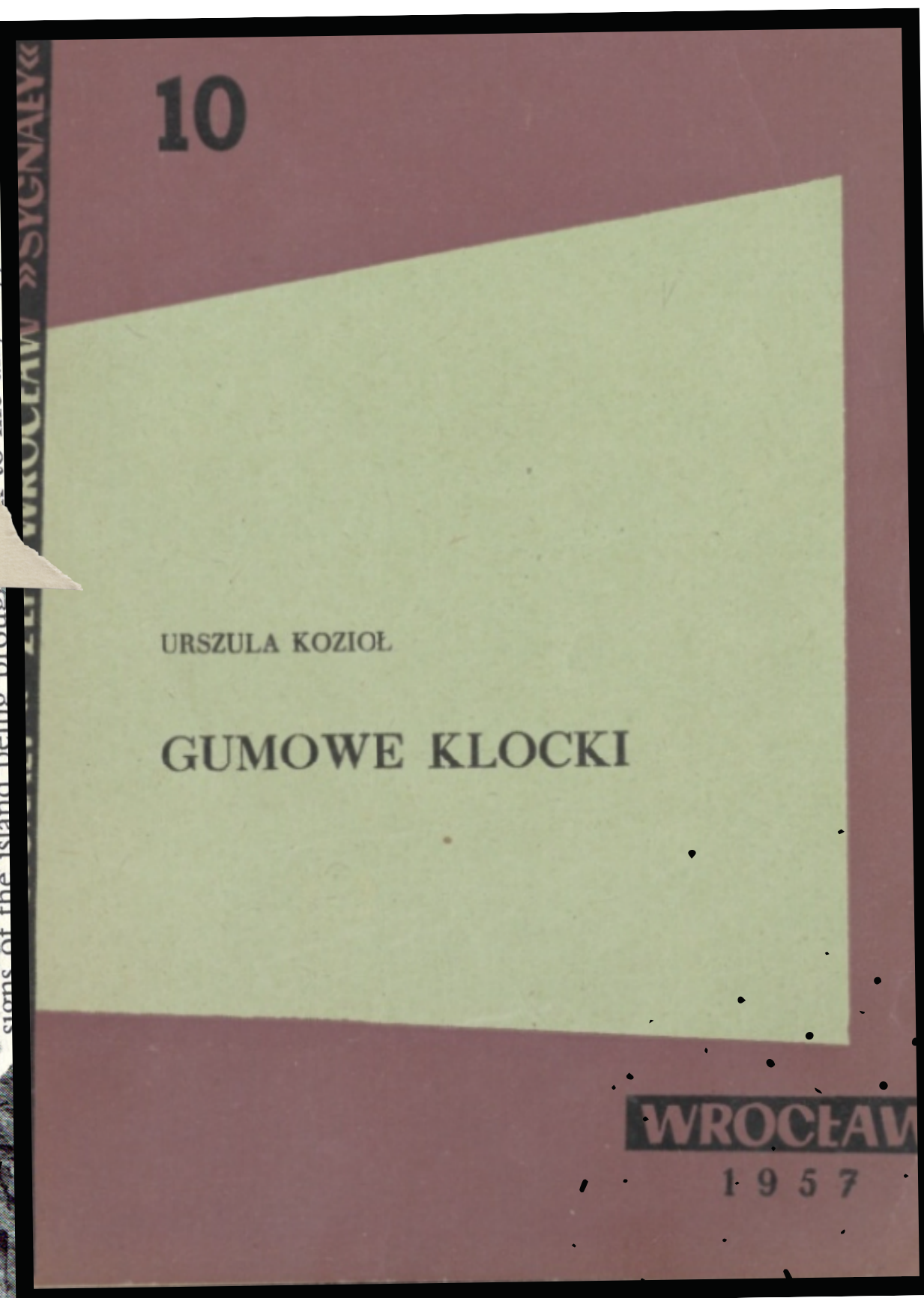
prawda nie ma skrzydeł
wcale nie mieszka
za siedmioma morzami lasami górami

myślę że prawda
to jest raczej ta dokuczliwa naraź

signs of the island being brought back to life anyway, I had

90 rocznica urodzin Urszuli Kozioł

Poetka, prozaiczka,
felietonistka, autorka form
dramatycznych, w tym
inscenizacji dla dzieci oraz
monodramów. Urodziła się
20 czerwca 1931 w Rakówce
pod Biłgorajem,
na Lubelszczyźnie.

Debitowała tomikiem "Gumowe Klocki" w 1957 roku

Pisywała również pod
pseudonimami Antoni
Migacz, Mirka Kargol,
Faun, U.K., Uka.

Do końca II wojny światowej przebywała na
Zamojszczyźnie, uczyła się w Liceum
Ogólnokształcącym im. Marii Konopnickiej w Zamościu.
Następnie studiowała polonistykę na Uniwersytecie
Wrocławskim. Studia I stopnia ukończyła w 1953 r.
(magisterium uzyskała w 1969 r. na studiach
uzupełniających).

URSZULA KOZIOŁ

magiczne imie

Od czasu studiów zamieszkała we Wrocławiu. Jej mężem był Feliks Przybylak.

SŁONECZNIK

Słonecznik górujący nad całym ogrodem
słońcu w oczy zagląda twarzą krągłą, tłustą
jakby czekał rozkazów, był gotów do usług
więc syty i pogodny.

Cóż, ma olej w głowie.

Zaliczana jest do tzw.
pokolenia „Współczesności”.
Debiutowała jako poetka
w 1953 r. na łamach dodatku
do „Gazety Robotniczej”
pt. „Sprawy i ludzie”.

Urszula

Kozioł

**W rytmie
słońca**

Wydawnictwo

Literackie

Kraków

z cyklu:

elegie

pamięci

Zbyszka

Poetka od lat współpracuje
z wrocławskim miesięcznikiem "Odra".

6 miesięcznik odra

czerwiec
rok LXI/2021

Nakład 1800 egz.
ISSN 0472-5182
Nr indeksu 36763X
cena 10 zł (z VAT 8%)

Rozmowy z: TULEYĄ – o praworządności; i KOZIOŁ – o poezji i nauce
GAJDZINSKI: Szafarz prawej prawicy • PIASECKI: Karski a Rosenbergowie
KOMOROWSKI: Chaos polskości • UŚCIŃSKA: Trump i psychiatrzy
CARRIÈRE o realizacji Dantona Wajdy • PARYS o swoim Księciu
ZYMAN, U. PRZYBOS, WOLNY-HAMKAŁO: Wiersze • SANIEWSKI

Urszula Kozioł była wielokrotnie nagradzana.

- uhonorowana Złotym Krzyżem Zasługi (1974)
- Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (1981)
- Nagrodę im. Stanisława Piętaka (1965)
- Nagrodę Fundacji Kościelskich (1969)
- Nagrodę Główną Śląską Dolnej Saksonii (1997)
- uhonorowana doktorem honoris causa Uniwersytetu Wrocławskiego
- honorowa obywatelka Miasta Biłgoraj (2010)

Czterokrotnie nominowana do Literackiej Nagrody Nike

- za książkę "Supliki" (2006)
- za tomik "Przelotem" (2008)
- kolejny tomik "Klangor" (2015)
- za tom "Ucieczki" (2017)

gloriosa
meravigliosa
misteriosa
rosa
dolorosa rugosa

w moich ciemnościach
uciekam się do ciebie

Stanisław Barańczak pisał o jej twórczości:

"Świat człowieka i świat natury są przedstawione w wierszach Urszuli Kozioł jako światy niebezpiecznie odizolowane i wrogie: jeśli coś je łączy, to stosunek wzajemnej nieustępliwej walki, wskutek której człowiek współegzystuje z przyrodą w stanie chwiejnej równowagi, w każdej chwili mogącej się przewrócić ku jego zgubie."

Na pożarcie białym skalom
rzućcie moje kości białe
niech swym prochem, swoim miałem
w żebro muszli wnknę cała
przyjmę nowe imię
znamię

Fissurella

Diodora

Nerita Peloronta

Pyramidella

amin

Nim odpomną mnie anieli
złożę biel swą w muszli bieli
niechże skrzydeł mi udzieli
Pholadidae cyrtopleura*
Panoepa glycymeris

Urszula Kozioł
ODYSEUSZ DO KIRKE

Mój miłko,
Przestań-że, Kirke, proszę

już ^{już tego} więcej przyjaciół nie zamieniaj ^{mi} w wieprze
niech cię zadowoli ta kwicząca trzoda
którąś mi wzięła dotąd, ^{wnosi} Odwracam ~~oczy~~
tak ich widok - wcale nie śmieszny! -
brzydzi mnie i wstydzi.

Zostaw mi bodaj dwu-trzech ^{starych} druhów ~~z lat~~ dawnych
bym miał z kim przy kielichu wspominać
czas nazbyt szybko zbiegły nie wiadomo na czym
~~by mi~~ ^{mieli mi} przy tym nie ~~zepsu~~ skupienia ^{ten} nieprzystojny ^{szczegół}
że im ^{usnu} ryj wyrósł czy ogon: ~~idiotyczny~~ zgoła.

Mówisz, że łatwo znajdę druhów młodych,
co chętne ucho skłonią na bieg moich przygód?
Sama nie wierzysz w to. Raz - że różnica pokoleń
(oni tam zwykli stadnie wokół samych siebie
ten huczek wszczynać i pić sobie z dzióbeków), ~~ona~~ -
na cóż im taki jak ja zżęda, dziwak
^{co} ~~co~~ nie umie ^{co} nawet trafić do swego domu i tak dalej -
^{duo} ~~a~~ ^{duo} zbyt leniwym by się przyzwyczajać
do czyich nowych przywar. ^{gdy} tu już zgadywać nie muszę
starezy, ^{bo ci} jeśli polegać w ^{jakimś} pewnym stopniu ^{na nich} mogę
na pamięć ^{znając} ich miarę
i w tym co górne i w tym co ułomne.

Ale spójrz, Kirke - zanim sen jaki rodem z Kapadocji
lub jeśli wolisz, z projekcji Gaudiego
pchnie nas wahadłem aż się zachłyśniemy
wisząc pomiędzy dwiema otchłaniami
istnego bytu i domniemanego -
wraz ze mną w chwili tej - tak nierzeczywistej! -

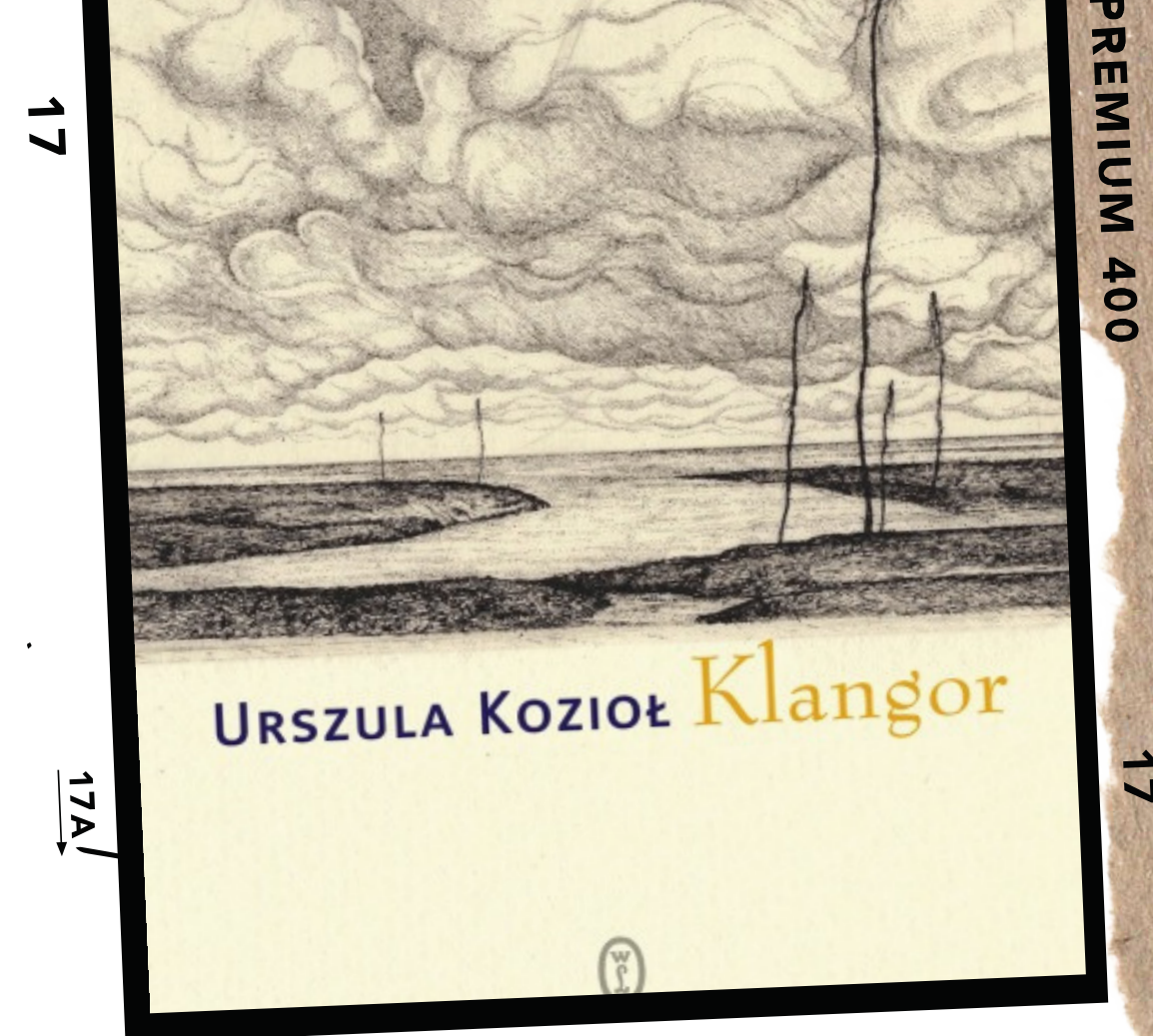
między zmierzchem a nocą - tak irracjonalnej! -

"Żalnik" Urszuli Kozioł to
pożegnania ze światem, powroty
pamięcią do spraw odległych,
nawiązania do mistrzów,
oswajanie śmierci. Subtelna
poezja opisowa, kontemplacja
chwili, pejzażu, natury,
ukazująca znaczenie
słowa/wiersza jako istotnego
elementu wiążącego podmiot
liryczny tych utworów z żywiołem
życia.

culture.pl o tomiku "Przelotem"

**"Czy to moja najostatniejsza
książka? No nie wiem.
Tyle milczeń, zamilczeń
aż porobiły się z tego bryły
i słupy tarasujące wyjście.
Mogę poruszać się jedynie
slalomem po tej przestrzeni,
tak jak slalomem już poruszam
się w mieszkaniu wśród całej
sterty papierzysk –
czy w takich warunkach
można się dogadać ze sobą!"**

Komentarz po wydaniu
w 2014 roku tomiku "Klangor"

POSTOJE PAMIĘCI

PREMIUM 400

17

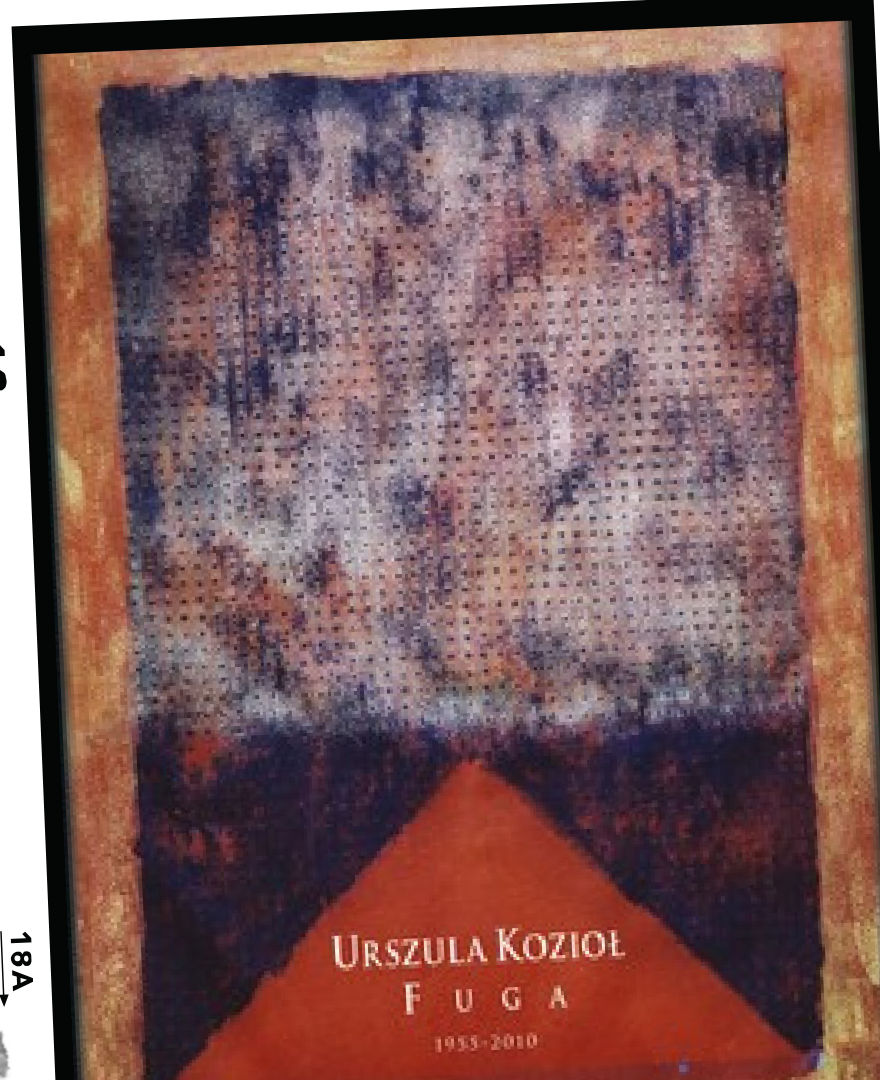
Przelotnie

To było Nic.
co weszło na chwilę pomiędzy nas
niewidzialne lecz rozedrgane weszło
i zaczęło się.
Cóż to za Nic.
Niby go nie ma a jest
i już
od ramienia do ramienia urasta obwód
i już płata nam coś korci i płacze.
Zerkam a ty
dorysowujesz mu skrzydło
Zerkasz -
to ja też mu skrzydło przyprawiam
a to - mig mig -
i odfrunęło.
Odfrunęło Nic z naszymi skrzydłami
i zaraz nam czegoś zabrakło.

URSZULA KOZIOL
FUGA
1955-2010

PREMIUM 400

18

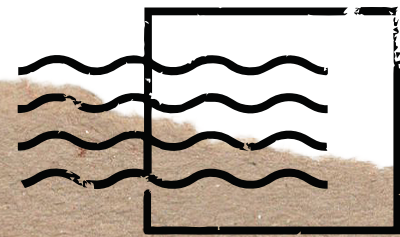

Jej twórczość zwraca uwagę
swoistym językiem, stylem
i związkami z tradycją.
Charakteryzuje się również
pewnymi pytaniami natury
filozoficznej: kim
jestem?, czym jest świat?,
oraz pytaniami
o realność świata i czasu.

Profesor Jacek Łukasiewicz

Materiały do prezentacji pochodzą z:

- https://pl.wikipedia.org/wiki/Urszula_Kozio%C5%82
- <https://culture.pl/pl/tworca/urszula-koziol>
- <https://www.bn.org.pl/aktualnosci/839-rekopisy-urszuli-koziol-w-bibliotece-narodowej.html#gal2502140207-4>
- <https://polona.pl/>

